

Predicting media literacy skills use among librarians based on the theory of planned behavior: The moderating role of personality

Hatam Faraji Dehsorkhi¹ , Mohsen Shakeri² , Abolfazl Asadnia³ ,
Mehrdad Azimi Nejadian¹

1. Educational Science department, Shahid Bahonar university, Kerman, Iran
2. Educational Science department, Yazd university, Yazd, Iran
3. Knowledge and information science department, Shahid Bahonar university, Kerman, Iran

Citation: Faraji Dehsorkhi, H., Shakeri, M., Asadnia, A., & Azimi Nejadian, M. (2025). Predicting media literacy skills use among librarians based on the theory of planned behavior: The moderating role of personality. *Research on Information Science and Public Libraries*, 31(1), 53-70.

<https://doi.org/10.61882/publrij.2025.2064929.1006>

Article Info

Article type:
Research Paper

Article history:
Received: 17.04.2024
Received in revised form: 25.09.2024
Accepted: 22.11.2024
Published online: 07.03.2025

Corresponding Author:
Abolfazl Asadnia

Email:
asadnia@uk.ac.ir

Keywords:
Training transfer, Theory of planned behavior, Big five personality traits, Media literacy skills of librarians

Abstract

Purpose: Incorporating personality into the theory of planned behavior, this study aimed to examine training transfer, specifically the application of media literacy, among librarians in the workplace.

Methods: This study involved a correlational design. The population comprised all librarians (N=191) enrolled in the media literacy training program. Data were collected using two surveys: a researcher-developed Theory of Planned Behavior questionnaire and a standard personality scale. Structural equation modelling was used to analyze data by means of Smart PLS2.

Results: The results indicate that librarians' intention to use media literacy skills is significantly influenced by their attitude, subjective norms (SN), and perceived behavioral control (PBC). Additionally, PBC and intention directly predict the actual use of these skills. Among personality traits, only conscientiousness moderates the relationship between intention and actual use, suggesting that librarians with higher conscientiousness are more likely to translate their intentions into actual application of media literacy skills.

Conclusion: This study was an attempt to predict the use of media literacy among librarians by integrating personality theory into the theory of planned behavior. In addition, policy makers and administrators may use the findings to plan interventions to boost media literacy application and training transfer.

Introduction

The goal of public libraries is to help citizens live better through free and equal access to information. To achieve this goal, it is imperative for librarians to use what they have learned in the workplace, a phenomenon known as training transfer and considered the main measure of the effectiveness of training in organizations. Yet, various studies show that the transfer of training in organizations isn't acceptable and faces various challenges. This issue becomes more complicated, especially when the behavior of interest is not mandatory. Therefore, the present study tries to examine and predict the training transfer behavior among librarians, specifically the application of media literacy skills by librarians in the workplace. For this purpose, the theory of planned behavior is used as the main theoretical framework. Although this theory has been used in various behavioral domains such as smoking, exercise, and nutrition, it has not yet been used to examine the behavior of media literacy skills application by librarians. In addition, previous research has shown that the relationship between intention and behavior in the theory of planned behavior is not complete, indicating the existence of other variables outside of this theory that can influence the intended behavior. One of these variables is personality. Research has shown that personality can affect performance. Therefore, in this study, the personality

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by [Iran Public Libraries Foundation](https://iranpubliclibrariesfoundation.org). This article is an open access article licensed under the <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

variable is integrated into the theory of planned behavior to predict the application of media literacy skills by librarians.

Methods

This study involved a correlational design. The target population included 191 librarians attending the media literacy course in 2023. To determine the sample size, the instruction by Hair et al. (201), which is well suited for correlational research is followed. Since there are 7 variables predicting the criterion (media literacy application), a minimum sample size of 188 librarians is required to secure an R^2 of 10 percent at the level of 99 percent. Therefore, no sampling procedure was conducted, and all librarians were surveyed using the census technique. To collect data, two questionnaires were used:

1. *A researcher made a theory of planned behavior questionnaire*: this 21 item questionnaire was developed using pre-validated items and was proven to be valid and reliable.

2. *Personality scale*: this validated scale was developed by Gosling, Rentfrow, and Swann (2003) and was composed of 10 items.

A 5-point Likert scale was used to rate the responses. In order to examine the validity of the questionnaire, the face and construct validity techniques were used. Accordingly, the questionnaire was provided to 3 experts in the field of psychology and was approved. Also, by administering the questionnaires to 33 librarians, the reliability of the questionnaire was also calculated and approved using Cronbach's alpha. In addition to face validity, the construct validity of the questionnaire was also confirmed using confirmatory factor analysis; the results are presented in the results section.

To analyze data, structural equation modeling was employed using Smart-PLS software version 2.

Results

Structural equation modelling involves a two steps process: measurement model assessment and structural model assessment.

The first step in measurement models assessment involves factor loadings examination. According to the results, all factor loadings were greater than 0.7. The second step requires checking AVE. The results showed that AVEs exceed 0.5. The third step is to examine Cronbach's α and composite reliability. According to the results, both Cronbach's α and composite reliability were greater than 0.7. In addition, the results of the Fornell-Larker test showed that the correlation of each scale with itself was greater than the correlation of that scale with other scales, indicating that all scales have divergent validity. In summary, the measurement models assessment indicated that all models are valid and reliable.

The first step in the structural model assessment is path coefficient. Results indicated that attitude towards training transfer, subjective norm towards training transfer, and perceived behavioral control have a positive and significant effect on the intention to transfer training. Also, perceived behavioral control and intention to transfer training have a positive and significant effect on the actual behavior of training transfer. The second step requires examining R^2 . The results showed that the theory of planned behavior predicts approximately 60% of the variance in the training transfer intention and approximately 41% of the variance in the actual behavior of training transfer, which are evaluated as excellent and average, respectively (Figure 1).

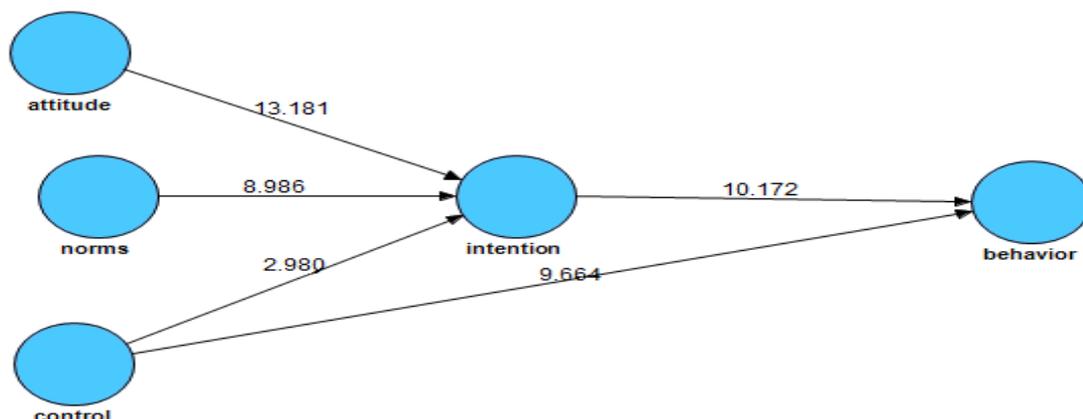

Figure 1. Test of significance of paths in the theory of planned behavior

The third indicator in the structural model assessment is the predictive relation. According to the results, the value of this indicator is greater than zero for the model variables. In addition, the moderating effects of personality traits on the training transfer intention-behavior relationship were tested. The results showed that only conscientiousness (path coefficient= 0.19 and t value= 3.66) moderates the intention-behavior relationship, and other personality traits do not moderate the intention-behavior relationship. By adding the conscientiousness variable to the theory of planned behavior, the variance of the actual training transfer behavior variable in service delivery increased from 0.41 to 0.493. Also, the calculation of f^2 shows an effect size of 0.18 for conscientiousness, which indicates a relatively medium effect size of the conscientiousness variable (Figure 2).

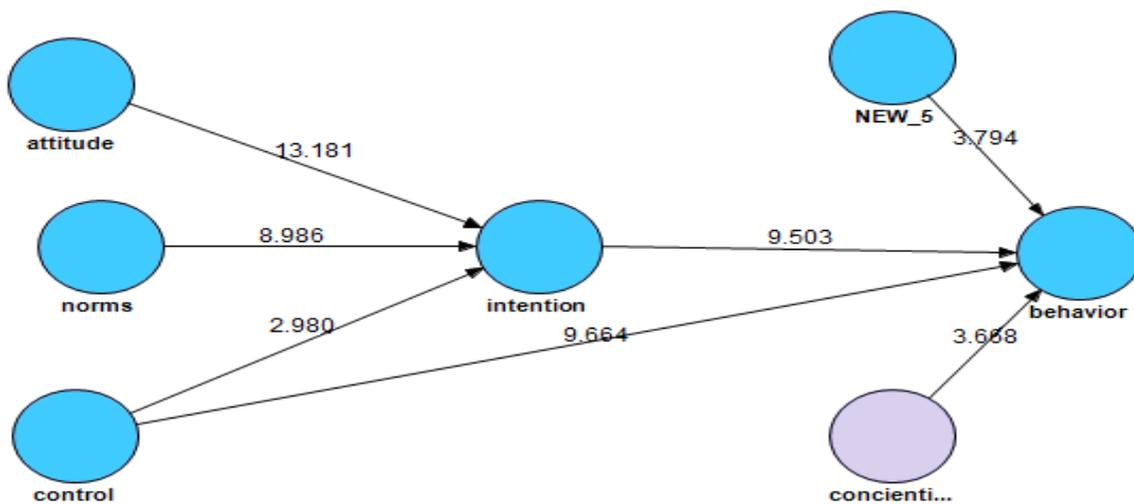

Figure 2. Significance test of the moderating effect of conscientiousness

Conclusions

The present research has both theoretical and practical implications. From a theoretical standpoint, this study was an attempt to predict media literacy use by librarians by incorporating personality into the theory of planned behavior. From a practical perspective, policy makers and managers may use the results of this research to plan interventions to boost media literacy use among librarians. As shown, attitude is the strongest variable affecting intention. Therefore, managers need to strengthen librarians' attitude towards training transfer. In addition, it was found that the perceived subjective norm has a significant positive effect on intention. Therefore, managers should strengthen this variable by talking to librarians and expressing their expectations regarding the use of on the job learning in the library. Also, the present study showed that perceived behavior control affects intention and actual behavior of media literacy use. In this context, managers can empower librarians to use media literacy through training courses and equipping libraries with technologies. In addition, given the positive and significant effect of the subjective norm on the intention to transfer training, managers can determine and inform librarians of performance expectations regarding training transfer. The present study also showed that conscientiousness strengthens the training transfer intention-behavior relationship. Therefore, administrators should pay attention to this important personality trait when hiring librarians.

Author Contributions

First Author: Design, project management, conceptualization, revision; Second Author: Data analysis and interpretation, drafting the manuscript; Third Author: Implementation, data collection, revision; and Fourth Author: Editing and finalizing the article.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors thank all participants in this study.

Ethical considerations

The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of interest

The authors declare no conflict of interest.

پیش‌بینی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای کتابداران با استفاده از نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده: نقش تعدیل‌گر شخصیت

حاتم فرجی ده‌سرخی^۱ ID، محسن شاکری^۲ ID، ابوالفضل اسدینیا^۳ ID✉، مهرداد عظیمی نژادیان^۱ ID

۱. گروه علوم تربیتی، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران
۲. گروه علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران
۳. گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید باهنر، کرمان، ایران

استناد: فرجی‌ده‌سرخی؛ حاتم، شاکری، محسن؛ اسدینیا، ابوالفضل؛ و عظیمی نژادیان، مهرداد (۱۴۰۴). پیش‌بینی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای کتابداران با استفاده از نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده: نقش تعدیل‌گر شخصیت: تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۳۱(۱)، ۷۰-۵۳. <https://doi.org/10.61882/publilj.2025.2064929.1006>

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۲۹
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۷/۰۴
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۰۲
تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱۲/۱۷

نویسنده مسئول:

ابوالفضل اسدینیا

پست الکترونیکی:

asadnia@uk.ac.ir

کلیدواژه‌ها:

انتقال آموزش، نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده، پنج عامل بزرگ شخصیت، مهارت‌های سواد رسانه‌ای، کتابداران

چکیده

هدف: پژوهش حاضر به بررسی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمات توسط کتابداران از طریق ادغام مدل پنج عامل بزرگ شخصیت در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده می‌پردازد.

روش: در پژوهش حاضر از روش پژوهش همبستگی استفاده شد. جامعه آماری شامل ۱۹۱ نفر از کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان کرمان بود که در سال ۱۴۰۲ در دوره آموزشی سواد رسانه‌ای شرکت کردند. پرسش‌نامه به صورت سرشماری میان همه شرکت‌کنندگان توزیع شد. به منظور گردآوری داده‌ها، از پرسش‌نامه محقق‌ساخته نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده و پرسش‌نامه استاندارد شخصیت استفاده شد. به منظور تحلیل داده‌ها، از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با کمک نرم‌افزار اسمارت پی‌ال‌اس استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که سه متغیر نگرش، هنجار ذهنی و کنترل رفتار ادراک شده کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان کرمان بر قصد آن‌ها برای کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت اثر مثبت و معنادار دارند. همچنین، نتایج نشان داد که کنترل رفتار ادراک شده و قصد کتابداران پیش‌بینی‌کننده رفتار واقعی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت هستند. به علاوه، تحلیل داده‌ها نشان داد که تنها بعد وظیفه‌شناسی شخصیت اثر تعدیل‌گر بر رابطه قصد-رفتار کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای دارد.

نتیجه‌گیری: پژوهش حاضر جز اولین تلاش‌ها برای پیش‌بینی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای توسط کتابداران از طریق ادغام نظریه پنج عامل بزرگ شخصیت با نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده است. به علاوه، مدیران کتابخانه‌ها و سیاست‌گذاران می‌توانند با استفاده از این مدل مداخلاتی را جهت بهبود کاربست سواد رسانه‌ای توسط کتابداران، به طور اخص و انتقال آموزش، به طور عام برنامه‌ریزی کنند.

مقدمه

کتابخانه‌های عمومی به دلیل ارائه خدمت به افراد جامعه فارغ از نژاد، مذهب، گرایش‌های سیاسی و غیره یکی از ارکان اساسی مردم‌سالاری در هر کشوری محسوب می‌شوند، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با دارا بودن ۲۸۰۶ کتابخانه عمومی تحت پوشش و ۸۴۸ کتابخانه عمومی مشارکتی (public library foundation, 2024) به عنوان متولی اصلی ارائه خدمات کتابخانه‌ای رایگان یکی از نهادهای مهم در اصلاح و بهبود زندگی آحاد جامعه محسوب می‌شود. هدف کتابخانه‌های عمومی کمک به شهروندان برای داشتن یک زندگی بهتر (Durrance & Fisher, 2003) از طریق دسترسی رایگان و برابر همه به اطلاعات در جامعه است (Krolak, 2006) و کتابداران نقش موتور محرک کتابخانه‌های عمومی را ایفاء می‌کنند.

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Iran Public Libraries Foundation. This article is an open access article licensed under the <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

کتابخانه‌های عمومی محل تجمع کلیه اقشار جامعه هستند، طیف وسیعی از افراد با فرهنگ‌ها، علائق و نیازهای متفاوت که همواره این نیازها و علائق در حال تغییر است؛ چنین امری ایجاب می‌کند که کتابداران همواره به دنبال کسب مهارت‌های جدید به‌منظور پاسخ به این نیازهای در حال تغییر باشند. به‌عنوان نمونه با ماندگار شدن ویروس کرونا در جامعه، کتابداران تلاش کردند تا در مواجهه با این پدیده اقداماتی را در زمینه آرایه خدمات کتابخانه‌ای انجام دهند. یکی از این اقدامات تولید محتوا توسط کتابداران بود (Mohamad-Esmacil and Taham, 2023). الزامات سوادآموزی در عصر اطلاعات تغییر کرده است و با ورود فناوری‌های نوین به بازار و ادغام آنها در زندگی روزمره خصوصی و کاری ما، همچنان تغییر خواهد کرد و انواع سوادها مطرح شده است. سواد رسانه‌ای یک حوزه نوظهور در ارتباط با حقوق بشر در دنیایی که به‌طور فزاینده‌ای دیجیتال، به‌هم‌وابسته و جهانی می‌شود، مطرح است. سواد رسانه‌ای علاوه بر توانایی مورد توجه در سواد سنتی که همان توان خواندن و نوشتن است، توانایی تحلیل و ارزشیابی پیام‌ها و قدرت تولید و انتقال اطلاعات به دیگران را در قالب‌های مختلف و با ابزارهای گوناگون در انسان پدید می‌آورد. این گونه از سواد، با توانمند کردن انسان بر درک نحوه کار رسانه‌ها و نحوه معنی‌سازی آن‌ها، ماهیت و اهداف تولید پیام رسانه‌ها و تأثیرات و روش رسانه‌های گوناگون، او را از حالت انفعال خارج کرده و در برابر اثرات رسانه‌ها فعال، هدفمند و مقاوم می‌سازد (Nasiri & Mokhtari, 2020).

سواد رسانه‌ای، افراد را در مورد کارکردهای رسانه‌های جمعی و شرایطی که این کارکردها تحت آن انجام می‌شوند، توانمند و مجهز می‌کند. سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی ارتباط نزدیکی با یادگیری مادام‌العمر دارد. یادگیری مادام‌العمر افراد، جوامع و ملت‌ها را قادر می‌سازد تا به اهداف خود دست یابند و از فرصت‌های نوظهور در محیط جهانی در حال تحول، به نفع مشترک همه افراد، نه فقط عده‌ای معدود، بهره‌مند شوند (IFLA, 2011). از آنجاکه آموزش مادام‌العمر برای همگان در فضای رسمی و دانشگاهی میسر نیست - هر چند این فضاها در ترویج یادگیری مادام‌العمر نقش دارند، اما نیازمند تعریف فضاهایی برای یادگیری مادام‌العمر برای عامه مردم هستیم. از جمله فضاهای عمومی و یکی از منحصر به فردترین آنها به لحاظ فراگیر بودن، ارزان بودن و در دسترس بودن برای همه، کتابخانه‌های عمومی هستند (Koochi-Rostami et al., 2024).

بنابراین، عملکرد کتابداران به‌عنوان واسطه‌های اطلاعاتی اهمیت بسیاری دارد. اما زمانی می‌توان گفت که کتابداران در رسیدن به هدف خود موفق عمل کرده‌اند که از دانش و مهارت‌های حرفه‌ای لازم مطابق با تغییر و تحولات حرفه‌ای و زیستی جامعه برخوردار باشند و بتوانند از دانش و مهارت‌های حرفه‌ای فراگرفته شده در دوران تحصیل و دوره‌های آموزشی ضمن خدمت در فرایند ارائه خدمات استفاده کنند. از این پدیده با نام "انتقال آموزش" یاد می‌شود. انتقال آموزش که عبارت است از استفاده عملی از آموخته‌های دوران تحصیل دانشگاهی و ضمن خدمت در محیط کتابخانه، با هدف بهبود کیفیت ارائه خدمات به مراجعه‌کنندگان؛ یکی از مهم‌ترین معیارهای اثربخشی آموزش‌های ضمن خدمت محسوب می‌شود. به‌عبارت‌دیگر، جهان کتابداری با تغییرات سریع و مجموعه مهارت‌های جدیدی روبه‌رو است که اگر این الزامات مورد توجه قرار نگیرد؛ احتمال رخ‌دادن رکود در اواسط دوره کاری وجود دارد (Shepherd, 2010). بدین ترتیب می‌توان از هدر رفت نیروی انسانی شاغل در کتابخانه‌ها جلوگیری کرد. انتقال آموزش به‌ویژه در کتابخانه‌های عمومی به دلیل سروکار داشتن با همه اقشار جامعه و تنوع نیازهای اطلاعاتی بسیار مهم است. برای اینکه کتابخانه‌ها بتوانند وظایف خود را انجام دهند کتابداران باید دانش کسب‌شده از آموزش‌های رسمی و عملی حین کار را حفظ، تولید، انتقال و بکار برند (Kiwelu, Tibenderana & Ogbomma, 2020). باین‌وجود همچنان که نیچمن و همکاران (Nijman et al., 2006) بیان می‌دارند، کارکنان به میزان محدودی از دانش، مهارت‌ها و نگرش‌های کسب شده از دوره‌های آموزشی در محیط کار استفاده می‌کنند.

در مسیر انتقال دانش به محیط کار دشواری‌هایی وجود دارد و این پدیده به مرور زمان تضعیف می‌شود. در خصوص کتابداران، انتقال آموزش می‌تواند تحت تأثیر پدیده "شوک گذار" قرار بگیرد. دوره گذار را می‌توان به مراحل گوناگونی تقسیم کرد. در ارتباط با کتابداران تازه استخدام‌شده شوک گذار شامل چند سال اول حرفه کتابداری است و آن تطبیق مهارت‌های آموخته‌شده با محیط کار است. مطالعه محمود (Mahmood, 2003) نشان داد برنامه درسی اکثر گروه‌های آموزش کتابداری منطقه در ابتدای ورود به قرن ۲۱ قدیمی است و در نهایت مهارت‌هایی که دیگر مورد نیاز نیست را آموزش می‌دهند. در ایران نیز بحث بازنگری در برنامه‌های درسی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی همواره مورد توجه بوده (CheshmehSohrabi, 2021; Mehrdad, 2022) و اخیراً رئیس کمیته برنامه‌ریزی و گسترش علم اطلاعات و دانش‌شناسی خبر از پایان بازنگری سرفصل‌های جدید دوره کارشناسی این رشته داده است (Hasanzadeh, 2024). در این موارد توصیه می‌شود؛ به‌خصوص در بخش‌های تخصصی چون مرجع؛ از حضور کتابدار ارشد به عنوان راهنما و مربی در کنار کتابداران تازه استخدام شده استفاده شود (Fulton, 2019). از زاویه‌ای دیگر شوک گذار شامل کتابداری می‌شود که سال‌های میانی یا پایانی خدمت خود را طی می‌کنند و آنچه که در دوره تحصیل آموخته‌اند با پیشرفت‌های اطلاعاتی و فناوری روز همخوانی ندارد و ناچار از آموختن مهارت‌های جدید از طریق آموزش‌های ضمن خدمت هستند (Saleem & Ashiq, 2020). ایفلا (IFLA, 2018) به عنوان مرجع بین‌المللی و تصمیم‌ساز در حوزه کتابخانه‌های عمومی موانع و مشکلات موجود در ارتباط با

انتقال آموزش در این کتابخانه‌ها را فقدان منابع و امکانات کافی، مقاومت در برابر تغییر و فناوری‌های نوین، نیاز به آموزش مداوم کتابداران، تفاوت در نیازهای آموزشی کتابداران، چالش‌های دیجیتالی‌سازی دسترسی نابرابر و کمبود تعامل و مشارکت میان کاربران می‌داند.

در حوزه انتقال آموزش، مدل بالدوین و فورد، (Baldwin and Ford, 1988) یک چارچوب مرجع برای فهم فرآیند انتقال آموزش بوده و بر این اساس مجموعه‌ای از مطالعات مرتبط با انتقال آموزش انجام و منتشر شده است (Cheng et al., 2015; Gil et al., 2021). اما آنچه در این مدل‌ها مورد توجه قرار نگرفته است مفهوم قصد می‌باشد (Cheng & Hampson, 2008). این موضوع به ویژه زمانی که انجام رفتار مدنظر اجباری نباشد، بیشتر اهمیت می‌یابد. یعنی، از آنجایی که رفتار انتقال آموزش اجباری نیست، تصمیم‌گیری در خصوص انجام یا عدم انجام این رفتار به خواست و قصد فرد بستگی دارد (Faraji dehsorkhi et al., 2022). به عبارت دیگر، کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای توسط کتابداران در محیط کار یک تصمیم فردی است و به قصد آنها بستگی دارد. یعنی، تا زمانی که کتابدار نخواهد، از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در محیط کار استفاده نخواهد کرد. از این رو، لازم است رفتار انتقال آموزش در میان کتابداران - در اینجا، کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در محیط کتابخانه - را با توجه به نظریات روانشناختی همچون نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده بررسی کرد. نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده که بر فهم، پیش‌بینی و تغییر رفتار اجتماعی انسان تمرکز دارد، بیان می‌کند رفتار انسان تحت تاثیر قصد رفتاری و کنترل رفتار ادراکی قرار دارد و قصد رفتاری نیز توسط متغیرهای نگرش، هنجارهای ذهنی، و کنترل رفتار ادراکی تعیین می‌شود (Ajzen & Kruglanski, 2019). با این وجود، پژوهش‌های مختلف انجام شده با استفاده از این نظریه‌شان می‌دهد قصد رفتاری نمی‌تواند به طور کامل رفتار انتقال آموزش - در اینجا، کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در محیط کتابخانه - را پیش‌بینی کند و بیانگر این است که دیگر متغیرها در رابطه قصد-رفتار دخیل هستند (Conner, 2020). یکی از این متغیرهای تعدیل‌گر شخصیت بوده و مطالعات مختلف نیز نشان داده‌اند که شخصیت می‌تواند رابطه قصد-رفتار را در بافت سلامت (de Bruijn and al., 2016; Monds et al., 2009) و ورزش (Rhodes et al., 2005; Conner et al., 2007) تعدیل کند. به صورت خلاصه، آنچه در ادبیات شخصیت آشکار است این است که شخصیت بر عملکرد و رفتار انسان اثرگذار است. بنابراین، می‌توان فرض کرد که این متغیر رابطه قصد کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای و رفتار استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای را در میان کتابداران نیز تعدیل کند.

از این رو، پژوهش حاضر قصد دارد: (۱) توان نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده در پیش‌بینی میزان کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در میان کتابداران را بررسی کند و (۲) بررسی کند آیا شخصیت می‌تواند نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده را در پیش‌بینی کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در میان کتابداران تعدیل کند. بررسی عوامل فردی اثرگذار بر انتقال آموزش در محیط کتابخانه (در اینجا، کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای آموخته شده در ارائه خدمت) می‌تواند سبب تعمیق درک ما از اینکه چرا برخی از کتابداران از آموخته‌های خود در محیط کار استفاده می‌کنند و چرا برخی دیگر این رفتار را انجام نمی‌دهند، شود. بعلاوه، پژوهش حاضر می‌تواند به سیاستگذاران و مدیران کتابخانه‌ها در طراحی برنامه‌ها و مداخلات به منظور بهبود کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای توسط کتابداران در محیط کتابخانه کمک نماید.

چارچوب مفهومی پژوهش

انتقال آموزش و چارچوب رفتار برنامه‌ریزی شده

انتقال آموزش عبارت است از میزان تغییرات رخ داده در رفتار شغلی فرد در نتیجه آموزش؛ به عبارت دیگر، انتقال آموزش بیانگر این است که تا چه حد کتابداران از آموخته‌های دانشگاهی و ضمن خدمت خود در محیط کتابخانه و ارائه خدمت استفاده می‌کنند.

کمپل و پریچارد (Campbell and Pritchard, 1976) بیان می‌کنند که قصد می‌تواند رفتار کاری را توضیح دهد. اصطلاح قصد رفتاری مربوط به نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده است که برای اولین بار توسط آیزن (Ajzen, 1988) تدوین شد. این اصطلاح بیان می‌کند که برای اینکه فرد، رفتاری را بروز دهد باید قصد یا انگیزه آن را داشته باشد و برای شکل‌گیری قصد: ۱. فرد باید نظر مساعدی درباره رفتار مدنظر داشته باشد (نگرش)، ۲. تصور کند که افراد مهم رفتار مدنظر را می‌پسندند (هنجار ذهنی ادراکی)، و ۳. باور داشته باشد که می‌تواند رفتار را انجام دهد (کنترل رفتاری ادراکی).

نگرش: نگرش عبارت است از احساسات مثبت یا منفی فرد درباره رفتار (Ajzen, I., & Kruglanski, 2019) که می‌تواند تمایل فرد را برای انجام رفتار تعیین کند (Concari et al., 2023). در بافت انتقال آموزش، پیامدهای مثبت متناسب شده به کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت می‌تواند کتابداران را ترغیب نماید از آموخته‌های دانشگاهی‌شان در ارائه خدمت خود استفاده کند. در همین راستا، پژوهش‌های صورت گرفته نظیر (Cheng et al., 2015; Faraji Dehsorkhi et al., 2023; Faraji Dehsorkhi et al., 2022) نشان داد که نگرش انتقال آموزش بر قصد انتقال آموزش تأثیرگذار است.

هنجار ذهنی: هنجار ذهنی به این معنا است که تا چه حد از نظر فرد، دیگران یک رفتار را پسندیده تلقی می‌کنند (Ajzen, I., & Kruglanski, 2019). در بافت انتقال آموزش، تصور کتابدار در خصوص انتظارات دیگران در خصوص کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه

خدمت سبب می‌شود وی تمایل به کاربست این مهارت‌ها را داشته باشد. در همین زمینه، پژوهش‌های صورت‌گرفته توسط (Cheng et al., 2016; Faraji Dehsorkhi & et al, 2022; Faraji Dehsorkhi et al., 2023) نشان داد که هنجارهای ذهنی بر قصد انتقال آموزش تأثیرگذار است. **کنترل رفتار ادراک‌شده:** به زعم آیزن (Ajzen, 1991)، کنترل رفتار ادراک‌شده بیانگر آن است که "فرد انجام رفتار مدنظر را تا چه حد آسان یا دشوار ارزیابی می‌کند." این متغیر که هم به‌صورت مستقیم و هم به‌صورت غیرمستقیم و از طریق قصد رفتار بر رفتار واقعی تأثیر می‌گذارد، بیانگر وجود مهارت‌ها، منابع، اطلاعاتی و فرصت‌هایی است که فرد برای انجام رفتار در اختیار دارد. در بافت انتقال آموزش، کنترل رفتار ادراک‌شده بیانگر تصور فرد در خصوص دشوار بودن کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت، وجود تجهیزات و امکانات در کتابخانه برای کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت و کنترل فرد بر این فرایند است. در همین راستا، پژوهش‌های صورت‌گرفته توسط چنگ و همکاران (Cheng et al., 2015; Faraji Dehsorkhi et al., 2022; Faraji Dehsorkhi et al., 2023) نشان داد که کنترل رفتار ادراک‌شده بر قصد انتقال آموزش و رفتار واقعی انتقال آموزش تأثیرگذار است.

قصد رفتاری: "قصد رفتاری به آمادگی و اشتیاق فرد برای انجام رفتار اشاره دارد" (Ajzen, 1991). این متغیر مفهومی مرکزی در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده است و هر اندازه قصد انجام رفتار قوی‌تر باشد، احتمال انجام رفتار نیز بیشتر می‌شود (Hamilton, 2022). در بافت انتقال آموزش، کتابدارانی که تمایل و اشتیاق استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت را دارند، احتمال بیشتری دارد که از آن در محیط کار استفاده کنند. در همین راستا، پژوهش‌های صورت‌گرفته توسط چنگ و همکاران (Cheng, 2016; Faraji Dehsorkhi et al., 2022; Faraji Dehsorkhi et al., 2020; Faraji Dehsorkhi and Bakhtiari, 2020) نشان داد که قصد انتقال آموزش بر رفتار واقعی انتقال آموزش تأثیرگذار است.

شخصیت به‌عنوان متغیر تعدیلگر

همچنان که قبلاً بیان شد، رابطه قصد-رفتار در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده کامل نیست که بیانگر وجود متغیرهای خارج از مدل همچون شخصیت به‌عنوان تعدیلگر این رابطه است. نظریه‌های زیادی در زمینه شخصیت وجود دارد، اما مدل پنج عامل بزرگ در حال حاضر مدل مسلط در ادبیات شخصیت است و شامل برون‌گرایی، سازگاری، وظیفه‌شناسی، روان‌رنجور‌خویی، و گشودگی نسبت به تجربه است (Shaukat et al., 2023) و به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده عملکرد آموزشی^۱ مورد بررسی قرار گرفته است (Dean et al., 2006).

سازگاری: این متغیر دغدغه فرد برای همکاری و هماهنگی اجتماعی را نشان می‌دهد. افراد برون‌گرا با ملاحظه، دوست، بخشنده، و کمک‌کار هستند.

وظیفه‌شناسی: این متغیر بیانگر نحوه کنترل و هدایت هیجانات در هنگام تصمیم‌گیری است. وظیفه‌شناسی بیانگر وظیفه‌شناسی، هدف‌محوری و پشتکار است.

برون‌گرایی: برون‌گرایی نشانگر خود ابرازی است و افراد برون‌گرا از فرصت‌های هیجان‌انگیز استقبال می‌کنند، دوست دارند توجهات را به خود جلب کرده و از صحبت کردن لذت می‌برند.

روان‌رنجور‌خویی: این متغیر توصیف‌کننده نگرانی بیش از حد است که سبب ناراحتی روانی شده و توانایی فرد برای مقابله با فعالیت‌های روزمره را کاهش می‌دهد.

گشودگی نسبت به تجربه: این متغیر نشان‌دهنده کنجکاوی، استقبال از ایده‌های نو و خیال‌پردازی است (Farrukh et al., 2020). مطالعات تجربی معدودی از شخصیت به‌عنوان متغیر تعدیلگر در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده استفاده کرده‌اند. اما اولاً این مطالعات بر رفتار ورزش (Rhodes et al., 2005; Conner et al., 2007; de Bruijn et al., 2009; MacCann et al., 2015; Monds, 2016) رفتار خرید (Srisawatsakul et al., 2014)، و رفتار سیگار کشیدن (Conner et al., 2009) متمرکز بوده‌اند و تاکنون هیچ مطالعه‌ای نقش تعدیلگر شخصیت در رابطه قصد-رفتار در بافت انتقال آموزش را مورد بررسی قرار نداده است. ثانیاً، همچنان که بی بروخین و همکاران (de Bruijn et al., 2009) بیان می‌دارند، این مطالعات عمدتاً بر وظیفه‌شناسی متمرکز بوده‌اند (همچنین نگاه کنید به Conner and et al., 2007) و سایر ویژگی‌های شخصیتی را که بالقوه می‌توانند رابطه قصد-رفتار را تعدیل دهند، مورد غفلت قرار گرفته‌اند. برای مثال، افراد روان‌رنجور خو به دلیل اضطراب و تکانشی بودن احتمال کمتری دارد قصد انتقال آموزش خود را عملی سازند. ثالثاً، نتایج این مطالعات همسو نیستند، برخی از این مطالعات نشان می‌دهند که شخصیت رابطه قصد-رفتار را تعدیل نمی‌کند (MacCann et al., 2015; Monds et al., 2016; Srisawatsakul & et al., 2014) درحالی که مطالعات دیگر نشان می‌دهند که تنها برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی (Rhodes and courneya, 2003)، وظیفه‌شناسی (Rhodes

کند و سایر ویژگی‌های شخصیتی همچون گشودگی نسبت به تجربه و سازگاری توانایی تعدیل این رابطه را ندارند. از آنجایی که مطالعه حاضر ماهیتاً اکتشافی است، بنابراین همه ابعاد شخصیت به‌عنوان تعدیلگر رابطه قصد-رفتار انتقال آموزش مورد بررسی قرار می‌گیرد. مدل مفهومی پژوهش در شکل (۱) آمده است، با توجه به مدل مفهومی و مبانی نظری فرضیات و سوالات پژوهش حاضر عبارت‌اند از:

فرضیه ۱. نگرش مثبت کتابدار نسبت به انتقال آموزش در ارائه خدمت، پیش‌بینی‌کننده قصد انتقال آموزش وی است.

فرضیه ۲. هنجار ذهنی کتابدار نسبت به انتقال آموزش، پیش‌بینی‌کننده قصد انتقال آموزش وی است.

فرضیه ۳. کنترل رفتار ادراک‌شده کتابدار در خصوص انتقال آموزش، پیش‌بینی‌کننده قصد انتقال آموزش وی است.

فرضیه ۴. کنترل رفتار ادراک‌شده کتابدار در خصوص انتقال آموزش در ارائه خدمت، پیش‌بینی‌کننده رفتار واقعی انتقال آموزش وی است.

فرضیه ۵. قصد انتقال آموزش کتابدار، پیش‌بینی‌کننده رفتار واقعی انتقال آموزش در کتابخانه است.

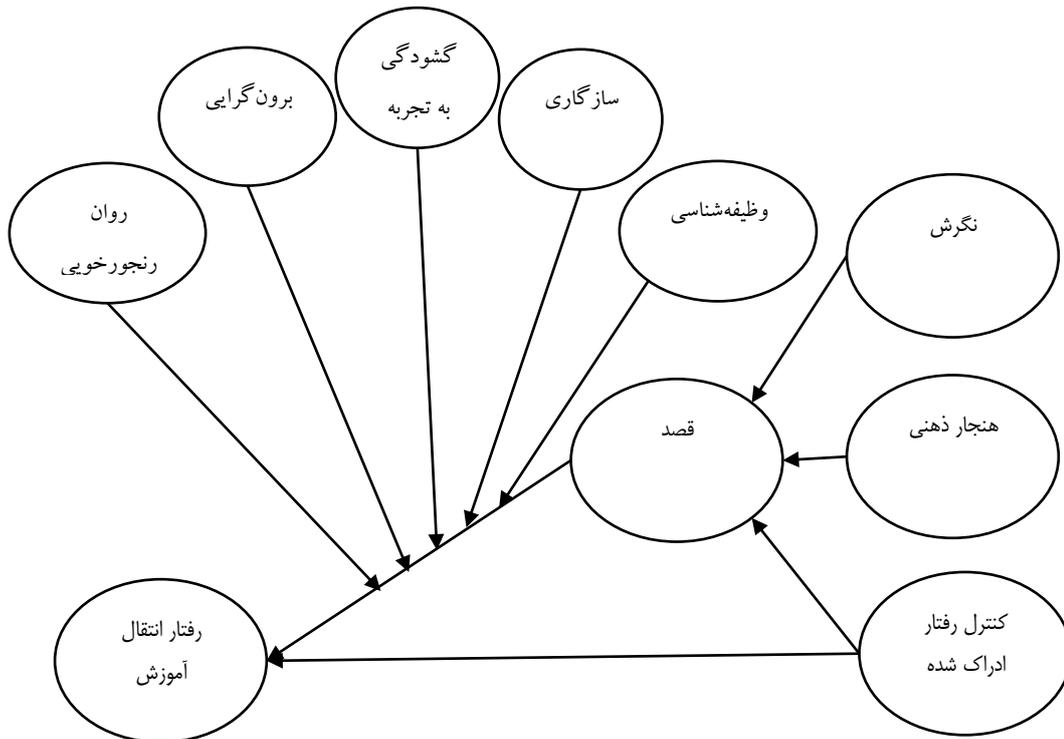
سؤال ۶. آیا سازگاری می‌تواند رابطه قصد-رفتار کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت کتابداران را تعدیل کند؟

سؤال ۷. آیا وظیفه‌شناسی می‌تواند رابطه قصد-رفتار کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت کتابداران را تعدیل کند؟

سؤال ۸. آیا برون‌گرایی می‌تواند رابطه قصد-رفتار کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت کتابداران را تعدیل کند؟

سؤال ۹. آیا روان‌رنجورخویی می‌تواند رابطه قصد-رفتار کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت کتابداران را تعدیل کند؟

سؤال ۱۰. آیا گشودگی نسبت به تجربه می‌تواند رابطه قصد-رفتار کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت کتابداران را تعدیل کند؟

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها همبستگی است. جامعه پژوهش حاضر شامل ۱۹۱ نفر از کتابداران استان کرمان بود که در دوره آموزشی ضمن خدمت سواد رسانه‌ای در سال ۱۴۰۲ شرکت کردند. به‌منظور تعیین حجم نمونه از روش پیشنهادی هایر و همکاران (Hair et al., 2017) استفاده شد که مناسب طرح‌های همبستگی است. از آنجایی که در مدل پژوهش حاضر ۷ متغیر پیش‌بین (کنترل رفتاری ادراک‌شده، قصد رفتاری، برون‌گرایی، سازگاری، وظیفه‌شناسی، روان‌رنجورخویی و گشودگی نسبت به تجربه) وجود دارد که واریانس متغیر ملاک (رفتار واقعی کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت) را تبیین می‌کنند، حداقل حجم نمونه مورد نیاز برای دستیابی به ضریب تعیین ۱۰ درصد در سطح آماری ۹۹ درصد ۱۸۸ نفر خواهد بود. از این‌رو، نمونه‌گیری انجام نشد و پرسش‌نامه به‌صورت سرشماری در میان همه شرکت‌کنندگان در دوره سواد رسانه‌ای توزیع گردید.

به‌منظور گردآوری داده‌ها، از دو پرسش‌نامه ذیل استفاده شد:

پرسش‌نامه محقق‌ساخته رفتار برنامه‌ریزی‌شده: به‌منظور تدوین این پرسش‌نامه از گویه‌های اعتباریابی شده در تعدادی از پژوهش‌های این حوزه (Gil et al., 2021; Sahoo and Mishra, 2019; Gegenfurtner, 2013; Cheng, 2016; Gegenfurtner & Testers, 2022) استفاده شد و این گویه‌ها با اهداف پژوهش حاضر متناسب‌سازی شدند. بدین ترتیب، پرسش‌نامه نهایی با ۲۱ گویه در پنج بُعد نگرش (شش گویه)، هنجار ذهنی (پنج گویه)، کنترل رفتار ادراک‌شده (سه گویه)، قصد (چهار گویه)، و رفتار واقعی (سه گویه) تدوین شد. به‌منظور بررسی روایی پرسش‌نامه از فن روایی محتوا استفاده شد. بدین ترتیب، پرسش‌نامه در اختیار چهار نفر از متخصصان حوزه آموزش سازمانی قرار داده شد و براساس نظرات آنها اصلاحات جزئی در قابلیت خواندن و قابلیت فهم محتوای پرسش‌نامه اعمال شد. همچنین، با اجرای پرسش‌نامه‌ها بر روی ۳۳ کتابدار، پایایی پرسش‌نامه نیز با استفاده از آلفای کرونباخ برای ابعاد نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده محاسبه شد و مورد تایید قرار گرفت (جدول ۱).

پرسش‌نامه استاندارد شخصیت: به‌منظور سنجش شخصیت از پرسش‌نامه ۱۰ گویه‌ای گاسلینگ، رنتفرو و سوان (Gosling, Rentfrow & Swann, 2002) استفاده شد. به‌زعم تدوین‌کنندگان، این پرسش‌نامه هنگامی که زمان پاسخ‌دهندگان محدود است، بسیار مفید است. به‌منظور بررسی مشخصات روان‌سنجی این نسخه کوتاه پرسش‌نامه شخصیت، گاسلینگ، رنتفرو و سوان از روایی ملاکی استفاده کردند. بدین ترتیب، میزان همبستگی این نسخه کوتاه پرسش‌نامه شخصیت با پرسش‌نامه بلندتر ۴۴ گویه‌ای شخصیت بررسی شد و نتایج نشان داد که این پرسش‌نامه از "سطح مناسب روایی و پایایی" برخوردار است (ص. ۵۲۳) و "می‌تواند به‌عنوان یک نماینده معقول برای پرسش‌نامه طولانی‌تر پنج عامل بزرگ شخصیت باشد (ص. ۵۲۳)". در ایران این پرسش‌نامه توسط ثریا، نوروزی سید حسینی و صفاری (Soraya, Nurozi & Safari, 2024) مورد استفاده قرار گرفت و پایایی آن ۰/۸۰۹ محاسبه شد و روایی آن نیز توسط جمعی از خبرگان تأیید شد. در پژوهش حاضر، به‌منظور بررسی روایی پرسش‌نامه، از روش روایی صوری استفاده شد. بدین ترتیب، پرسش‌نامه در اختیار ۳ نفر از صاحب‌نظران حوزه روانشناسی قرار گرفت و تایید شد. همچنین، با اجرای پرسش‌نامه‌ها بر روی ۳۳ کتابدار، پایایی پرسش‌نامه نیز با استفاده از آلفای کرونباخ ابعاد شخصیت محاسبه شد و مورد تایید قرار گرفت (جدول شماره ۱).

به‌منظور درجه‌بندی پاسخ‌ها از طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت استفاده شد. علاوه بر روایی صوری، روایی سازه پرسش‌نامه نیز با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مورد تایید قرار گرفت که نتایج این تحلیل عاملی در قسمت نتایج و بررسی مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی آورده شده است. به‌منظور تحلیل داده‌ها، از مدل‌سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار اسمارت پی ال ۲ استفاده شد.

جدول ۱. پایایی پرسش‌نامه‌ها در مرحله اجرای آزمایشی

متغیر	نگرش	هنجار ذهنی	کنترل رفتار	قصد	رفتار واقعی	برون‌گرایی	سازگاری	وظیفه‌شناسی	روان‌رنجورخویی	گشودگی
آلفای کرونباخ	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۷۷	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۶۹	۰/۶۶	۰/۷۴	۰/۶۱	۰/۶۴

یافته‌ها

اجرای مدل‌سازی معادلات ساختاری از دو گام تشکیل شده است؛ در گام اول، مدل‌های اندازه‌گیری آزمون می‌شود. باتوجه‌به اینکه همه مدل‌های اندازه‌گیری پژوهش حاضر انعکاسی هستند، بنابراین از شاخص‌های (۱) پایایی مرکب (مقدار آن باید بیشتر از ۰/۶ باشد) برای ارزیابی همسانی درونی، (۲) بار عاملی (مقدار آن باید بیش از ۰/۷ باشد) و ای‌وی ای (مقدار آن باید بیش از ۰/۵ باشد) برای ارزیابی روایی همگرا و (۳) فورنل-لارکر (در این آزمون همبستگی هر سازه با خودش باید بیشتر از همبستگی آن سازه با سایر سازه در مدل باشد) برای ارزیابی روایی واگرا استفاده می‌شود. بعد از تایید مدل‌های اندازه‌گیری، در گام دوم مدل ساختاری که همان فرضیه‌های پژوهش است، مورد آزمون قرار می‌گیرد. بدین منظور، از شاخص‌های ضریب تعیین (مقدار ۰/۲۵، ۰/۵۰ و ۰/۷۵ به ترتیب به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و بالا ارزیابی می‌شوند)، ضریب اثر (مقدار آن باید معنادار باشد)، و ارتباط پیش‌بین (مقدار آن باید از صفر بیشتر باشد) استفاده می‌شود.

مرحله اول: آزمون مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی

ارزیابی اولیه مدل‌های اندازه‌گیری نشان داد که سؤال اول مربوط به بعد کنترل رفتار ادراک‌شده با بار عاملی ۰/۳۳ کمتر از مقدار مطلوب است. بنابراین، این گویه از مدل حذف شد و مدل‌های اندازه‌گیری دوباره بررسی شدند. خروجی نرم‌افزار نشان داد که همه مدل‌های اندازه‌گیری از روایی و پایایی مطلوب برخوردارند (نگاه شود به جداول ۲ و ۳). همان‌گونه که از جدول ۲ مشخص است، همه مقیاس‌ها از سطح مناسب روایی همگرا و پایایی برخوردارند. بعلاوه، نتایج آزمون فورنل-لارکر نشان داد که همبستگی هر مقیاس با خودش بیش از همبستگی آن مقیاس با دیگر مقیاس‌ها است که نشان می‌دهد همه مقیاس‌های دارای روایی واگرا هستند (جدول ۳). بنابراین می‌توان گفت که گویه‌های هر مقیاس نماینده خوبی برای سنجش مقیاس خود بوده و با مقیاس‌های دیگر ارتباطی ندارند.

جدول ۲. نتایج مربوط به همسانی درونی و روایی همگرا

متغیر	همسانی درونی			روایی همگرا
	پایایی مرکب ($\geq +/6$)	آلفای کرونباخ ($\geq +/6$)	بار عاملی ($\geq +/7$)	AVE ($\geq +/5$)
نگرش	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۹۲ - ۰/۷۷	۰/۷۴
هنجار ذهنی	۰/۹۲	۰/۸۹	۰/۸۷ - ۰/۷۷	۰/۷۱
کنترل رفتار ادراکی	۰/۹۰	۰/۸۱	۰/۹۴ - ۰/۸۸	۰/۷۰
قصد رفتاری	۰/۹۴	۰/۸۹	۰/۹۴ - ۰/۸۷	۰/۸۲
رفتار واقعی	۰/۹۴	۰/۸۶	۰/۹۴ - ۰/۹۰	۰/۸۰
برون‌گرایی	۰/۷۷	۰/۶۵	۰/۷۰ - ۰/۸۹	۰/۶۳
سازگاری	۰/۷۴	۰/۶۲	۰/۸۲ - ۰/۷۲	۰/۵۱
وظیفه‌شناسی	۰/۷۶	۰/۶۶	۰/۷۱ - ۰/۹۳	۰/۶۳
روان‌رنجورخویی	۰/۸۱	۰/۷۰	۰/۹۴ - ۰/۷۱	۰/۶۸
گشودگی	۰/۶۸	۰/۶۱	۰/۷۲ - ۰/۷۶	۰/۵۲

جدول ۳. نتایج آزمون فورنل-لارکر در خصوص روایی واگر

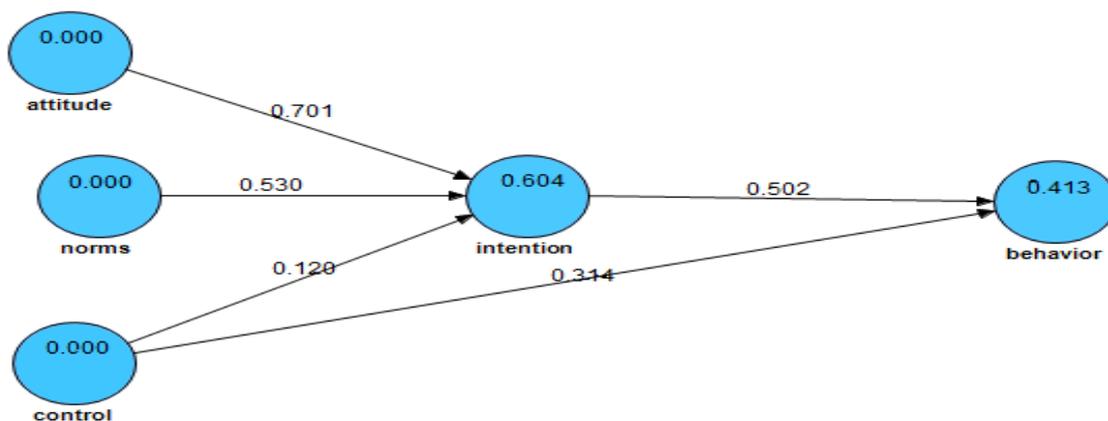
گشودگی	روان‌رنجورخویی	وظیفه‌شناسی	سازگاری	برون‌گرایی	رفتار واقعی	قصد	کنترل رفتاری	هنجار ذهنی	نگرش
									۰/۸۳
								۰/۸۴	۰/۶۹
						۰/۵۹	۰/۳۴	۰/۴۵	کنترل رفتار ادراکی
					۰/۷۳	۰/۴۶	۰/۵۸	۰/۷۹	قصد
				۰/۸۰	۰/۵۹	۰/۴۲	۰/۴۸	۰/۵۴	رفتار واقعی
			۰/۴۲	۰/۱۵	۰/۱۹	۰/۲۴	۰/۲۳	۰/۱۸	برون‌گرایی
			۰/۳۸	-۰/۰۷	۰/۱۰	۰/۱۳	۰/۳۳	۰/۲۵	سازگاری
		۰/۴۳	۰/۲۶	-۰/۰۳	۰/۰۷	۰/۱۴	۰/۲۳	۰/۱۰	وظیفه‌شناسی
	۰/۴۹	۰/۳۵	۰/۰۹	-۰/۰۴	۰/۰۷	۰/۰۶	۰/۱۹	۰/۱۸	روان‌رنجورخویی
۰/۳۷	۰/۱۳	۰/۱۶	۰/۱۳	۰/۳۵	۰/۱۹	۰/۱۴	۰/۱۸	۰/۱۹	گشودگی

مرحله دوم: آزمون مدل ساختاری

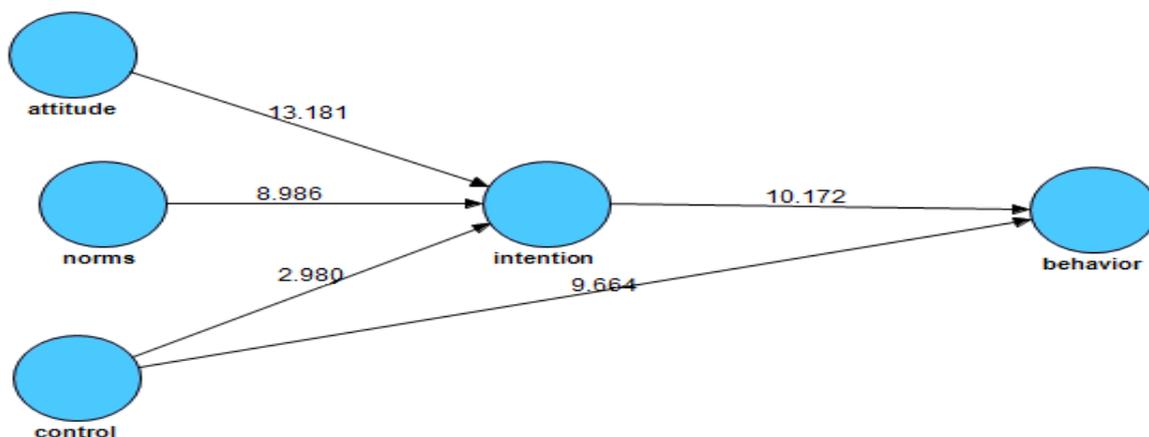
ضریب تعیین، اولین شاخص آزمون مدل ساختاری است و بیانگر توان پیش‌بینی مدل است. همان‌طور که در شکل شماره (۲) مشخص است، نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده تقریباً ۶۰ درصد از تغییرات متغیر قصد انتقال آموزش در کلاس درس و تقریباً ۴۱ درصد از تغییرات متغیر رفتار واقعی انتقال آموزش را پیش‌بینی می‌کند که به ترتیب عالی و متوسط ارزیابی می‌شوند. ضریب تاثیر شاخص دوم در آزمون مدل ساختاری است. همان‌طور که در شکل ۳ مشخص است. سه متغیر نگرش نسبت به انتقال آموزش، هنجار ذهنی نسبت به انتقال آموزش، و کنترل رفتار ادراک شده تأثیر مثبت و معناداری بر قصد انتقال آموزش دارند. همچنین، دو متغیر کنترل رفتار ادراک شده و قصد انتقال آموزش نیز اثر مثبت و معناداری بر رفتار واقعی انتقال آموزش دارند. شاخص سوم در ارزیابی مدل ساختاری، ارتباط پیش‌بین است. مطابق خروجی نرم‌افزار، مقدار این شاخص برای متغیرهای مدل بزرگتر از صفر است (جدول ۴).

جدول ۴. ارتباط پیش‌بین متغیرها

متغیر نگرش	هنجار ذهنی	کنترل رفتار ادراکی	قصد	رفتار واقعی	برون‌گرایی	سازگاری	وظیفه‌شناسی	روان‌رنجورخویی	گشودگی
۰/۷۴	۰/۷۱	۰/۸۱	۰/۵۳	۰/۳۴	۰/۶۳	۰/۴۸	۰/۶۱	۰/۴۵	۰/۳۲

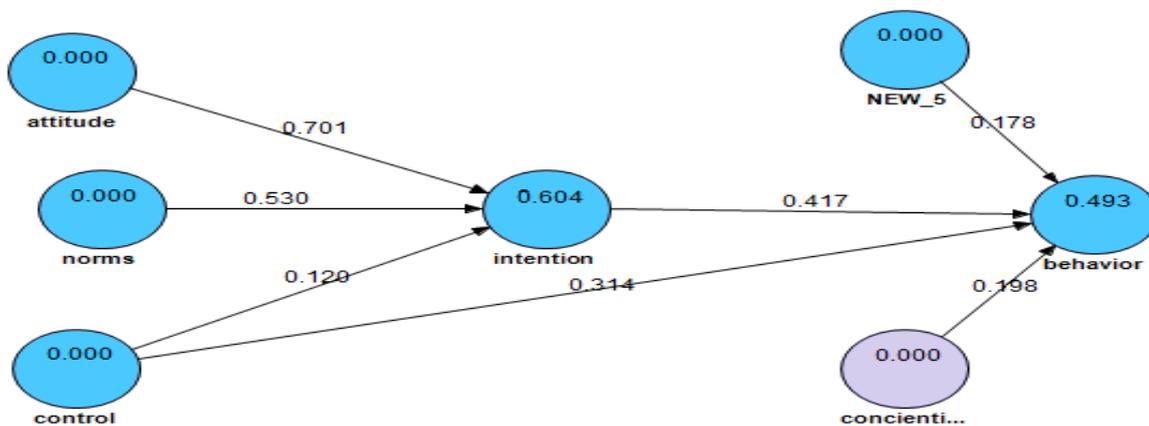

شکل ۲. آزمون نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده

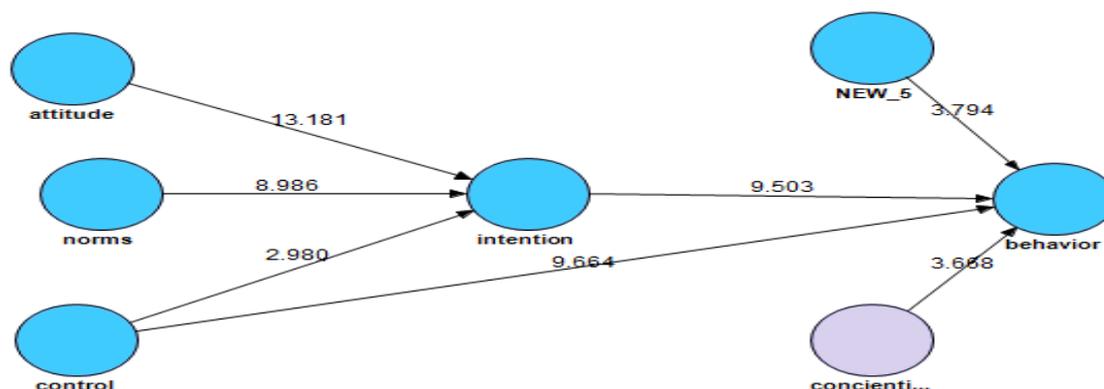

شکل ۳. آزمون معناداری مسیرها در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده

بعلاوه، اثرات تعدیلگر ابعاد شخصیت بر رابطه بین قصد-رفتار (شکل ۴) مورد آزمون قرار گرفت. خروجی نرم‌افزار نشان داد که تنها بُعد وظیفه‌شناسی (ضریب مسیر = ۰/۱۹ و مقدار $t = ۳/۶۶$) رابطه قصد-رفتار انتقال آموزش را تعدیل می‌کند و سایر ابعاد شخصیت رابطه قصد-رفتار انتقال آموزش را تعدیل نمی‌کند. با افزودن متغیر وظیفه‌شناسی به نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده، واریانس متغیر رفتار واقعی انتقال آموزش در ارائه خدمت از ۰/۴۱ به ۰/۴۹۳ افزایش یافت. همچنین محاسبه f^2 اندازه اثر ۰/۱۸ را برای وظیفه‌شناسی نشان می‌دهد که نشان از اندازه اثر نسبتاً متوسط متغیر وظیفه‌شناسی دارد (شکل ۵).

شکل ۴. آزمون اثر تعدیل‌کنندگی وظیفه‌شناسی در نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده

شکل ۵. آزمون معناداری اثر تعدیل‌کنندگی وظیفه‌شناسی

جدول ۶. ضرایب مسیر و مقدار تی مربوط به اثر تعدیل‌کنندگی ابعاد شخصیت

گشودگی	روان‌رنجورخویی	برون‌گرایی	سازگاری	وظیفه‌شناسی	ضریب مسیر
۰/۹	-۰/۰۷	۰/۱۲	۰/۱۰	۰/۱۹	مقدار تی
۱/۴۶	۱/۳۴	۱/۹۵	۱/۸۷	۳/۶۶	R ²
۰/۴۱۷	۰/۴۰۶	۰/۴۳۱	۰/۴۵۲	۰/۴۹۳	

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی اثر تعدیلگر ابعاد شخصیت در رابطه قصد-رفتار در بافت انتقال آموزش در میان کتابداران بود. در مجموع، نتایج نشان داد که مدل پژوهش حاضر توانایی پیش‌بینی کاربرد مهارت‌های سواد رسانه‌ای در میان کتابداران را دارد. در ادامه نتایج به ترتیب فرضیه‌های پژوهش مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند.

بررسی فرضیه اول پژوهش مبنی بر "نگرش مثبت کتابدار نسبت به استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای آموخته شده در زمان کار پیش‌بینی‌کننده قصد وی برای استفاده از این مهارت‌ها در ارائه خدمت است" نشان داد که نگرش کتابدار اثر مثبت و معناداری بر قصد وی برای استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای دارد. این نتیجه با نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و نتایج برخی از پژوهش‌ها (Lumpe et al., 1998; Sugar et al., 2004; Shiue, 2007; Lee, Cerreto Lee, 2010; Cheng et al., 2015; Faraji Dehsorkhi et al., 2023; Teo et al., 2016; Faraji Dehsorkhi and Bakhtiari, 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2022) همسو است. پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که نگرش به عنوان باثبات‌ترین پیش‌بین قصد رفتاری، بیانگر این است که تا چه اندازه کتابدار پیامدهای مثبتی را به استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت منتسب می‌کند. اگر کتابدار تصور کند که استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت سبب بهبود و تقویت یادگیری مراجعه‌کنندگان می‌شود، و پویایی محیط کاری و درگیری بیشتر مراجعین در رفع نیازهای اطلاعاتی را به همراه دارد، در اینصورت تمایل و انگیزه وی برای استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای آموخته شده در حین کار نیز بیشتر می‌شود. در همین راستا، لووی، اوز و کارول (Lowe et al., 2000) بیان می‌کنند که برای اثرگذاری بر عملکرد رفتاری افراد باید به احساسات منفی و مثبت آنها راجع به آن رفتار تمرکز کرد. بنابراین، اگر کتابدار احساس خوشایندی نسبت به استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در کتابخانه داشته باشد، قصد وی برای انجام چنین عملی نیز افزایش می‌یابد.

بررسی فرضیه دوم پژوهش مبنی بر "هنجار ذهنی کتابدار نسبت به انتقال آموزش پیش‌بینی‌کننده قصد انتقال آموزش وی است"، نشان داد که هنجار ذهنی کتابدار اثر مثبت و معناداری بر قصد وی جهت استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در محیط کار دارد. این نتیجه با نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و نتایج برخی از پژوهش‌ها (Sugar et al., 2004; Shiue, 2007; Teo et al., 2016; Faraji Dehsorkhi et al., 2022; Faraji Dehsorkhi et al., 2023) همسو بود. هنجار ذهنی بیانگر این است که تا چه اندازه کتابدار تصور می‌کند مدیران از وی انتظار دارند در فرایند ارائه خدمت از مهارت‌های سواد رسانه‌ای که در زمان تحصیل دانشگاهی و دوره‌های ضمن خدمت فراگرفته استفاده نماید. مدیران کتابدار در محیط کار عبارت‌اند از سایر مسئولان کتابخانه و مدیران ستادی اداره کل کتابخانه‌های

عمومی استان کرمان؛ بنابراین، اگر کتابدار باور داشته باشد که مسئول کتابخانه و مدیران از وی انتظار دارند در ارائه خدمت خود از طریق کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای‌اش بهبود ببخشند، در این صورت تمایل و انگیزه وی برای استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در محیط کتابخانه افزایش می‌یابد. بعلاوه، در خصوص این نتیجه می‌توان گفت که ایران دارای ویژگی‌های یک فرهنگ جمع‌گرا از قبیل اهمیت خانواده و احترام به سنت‌ها است (Hofstede, 2001) و بنابراین در این جوامع فشار اجتماعی باعث می‌شود افراد با هنجارهای جمعی هم‌نوا بوده و با گروه همکاری نماید. این توضیح می‌دهد چرا هنجار ذهنی اثر مثبت معناداری بر کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای از سوی کتابداران دارد.

بررسی فرضیه سوم پژوهش مبنی بر "کنترل رفتار ادراک‌شده کتابدار در خصوص استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای آموخته شده در آموزش‌های ضمن خدمت پیش‌بینی‌کننده قصد وی برای استفاده از این مهارت‌ها در ارائه خدمت است" نشان داد که کنترل رفتار ادراک‌شده بر قصد کتابدار جهت استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت اثر مثبت و معنادار دارد. این نتیجه با نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و نتایج برخی از پژوهش‌ها (Lumpe et al., 1998; Lee et al., 2010; Cheng et al., 2015; Teo et al., 2016; Faraji Dehsorkhi and Bakhtiari, 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2022) همسو بود. کنترل رفتار ادراک‌شده بیانگر آن است که آیا از نظر کتابدار، وی مهارت، زمان، منابع و تجهیزات لازم برای انتقال آموزش را در اختیار دارد. اگر پاسخ کتابدار به این سوالات مثبت باشد، در این صورت انگیزه وی برای کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در کتابخانه تقویت می‌شود. یکی از دلالت‌های مهم این یافته آن است که مدیران ستادی از کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت توسط کتابداران حمایت کرده و آنها را به انجام این کار تشویق و ترغیب کنند. به عبارت دیگر، اگر کتابداران احساس کنند که توانایی استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای آموخته شده در دوره آموزش ضمن خدمت خود را ندارند و یا زمان و امکانات کافی برای کاربست این مهارت‌ها در کتابخانه را ندارند، در این صورت می‌توان انتظار داشت که کتابداران تمایلی به استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در فرآیند ارائه خدمت را نخواهند داشت.

بررسی فرضیه چهارم پژوهش مبنی بر "کنترل رفتار ادراک‌شده کتابدار در خصوص انتقال آموزش در ارائه خدمت پیش‌بینی‌کننده رفتار واقعی انتقال آموزش وی است"، نشان داد که کنترل رفتار ادراک‌شده اثر مثبت و معناداری بر رفتار واقعی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت دارد. این نتیجه با نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و نتایج برخی از پژوهش‌ها (Cheng et al., 2015; Faraji Dehsorkhi & Bakhtiari, 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2022; Faraji Dehsorkhi et al., 2023) همسو است. به عبارت دیگر، اگر کتابدار بر این باور باشد که بر مهارت‌های سواد رسانه‌ای تسلط دارد و توانایی به‌کارگیری این مهارت‌ها را در ارائه خدمت خود دارد، در نتیجه رفتار آنها در این جهت هدایت می‌شود و در عمل از این مهارت‌ها در کتابخانه استفاده خواهد کرد.

بررسی فرضیه پنجم پژوهش مبنی بر "قصد کتابدار برای انتقال آموزش در کتابخانه پیش‌بینی‌کننده رفتار واقعی انتقال آموزش وی است"، نشان داد که قصد کتابدار اثر مثبت و معناداری بر رفتار واقعی کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در کتابخانه دارد. این نتیجه با نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده و نتایج برخی از پژوهش‌ها (Shiue, 2007; Cheng et al., 2016; Faraji Dehsorkhi & Bakhtiari, 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2020; Faraji Dehsorkhi et al., 2022; Faraji Dehsorkhi et al., 2023) همسو است. در نظریه رفتار برنامه‌ریزی‌شده، قصد همان آمادگی و اشتیاق بوده و مهمترین عامل در اجرای یک رفتار است. در بافت انتقال آموزش، اگر کتابدار نسبت به کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت از خود آمادگی و انگیزه نشان دهد، در این صورت احتمال بیشتری دارد که رفتار وی در این مسیر هدایت شود. به عبارت دیگر، وجود قصد رفتاری در کتابدار باعث می‌شود تا وی گام‌های عملی جهت استفاده از مهارت‌های سواد رسانه‌ای در کتابخانه بردارد؛ مثلاً اهداف آموزشی و یادگیری سواد رسانه‌ای کاربر را پیش از مراجعه وی تدوین کند، فعالیت‌های آموزشی حین خدمت به کاربر را مشخص کند و تعیین کند از چه نوع ارزشیابی برای تعیین میزان یادگیری مراجعه‌کنندگان استفاده نماید.

همچنین در خصوص نقش تعدیلگر متغیرهای شخصیت بر رابطه قصد-رفتار (سوالات ۶ تا ۱۰)، تحلیل‌ها نشان داد که تنها بُعد وظیفه‌شناسی رابطه قصد-رفتار کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای را در میان کتابداران تعدیل می‌کند. افراد با وظیفه‌شناسی بالا در شغل خود مسئولیت‌پذیر، منظم، سخت‌کوش و موفقیت‌گرا هستند (Farrukh et al., 2020; Agyemang, Dzandu & Boateng, 2016) و بنابراین می‌توان گفت که کتابداران با وظیفه‌شناسی بالا خود را در ارائه خدمات با کیفیت به کاربران مسئول دانسته و به همین دلیل سعی می‌کند از آموخته‌های خود به منظور موفقیت در شغل کتابداری، ارائه خدمات مناسب و بهبود یادگیری کاربران استفاده کنند. از سوی دیگر، کتابداران با وظیفه‌شناسی به دلیل سخت‌کوشی به آسانی تسلیم نمی‌شوند و تلاش می‌کنند تا قصد کاربست مهارت‌های سواد رسانه‌ای در ارائه خدمت را تبدیل به رفتار کرده و بدین ترتیب از مهارت‌های سواد رسانه‌ای خود در کتابخانه استفاده نمایند.

برخلاف انتظار، سایر ابعاد شخصیت - سازگاری، روان‌رنجورخویی، گشودگی نسبت به تجربه، و برون‌گرایی - نتوانستند رابطه قصد-رفتار انتقال آموزش را در میان کتابداران تعدیل کنند. در این خصوص، یک احتمال می‌تواند ناشی از همگنی زیاد در سطوح این ویژگی‌های شخصیتی میان افراد نمونه باشد. به عبارت دیگر، اگر جامعه کتابداران مورد مطالعه از سطوح سازگاری، گشودگی نسبت به تجربه، روان‌رنجورخویی، و برون‌گرایی بالایی برخوردار باشند، این همگنی ممکن است موجب کاهش واریانس لازم برای تحلیل اثر تعدیلی شده باشد. بعلاوه، متغیرهای گروهی و سازمانی همچون حمایت سازمانی، فرهنگ یادگیری، جو انتقال آموزش، و سبک رهبری نقش مؤثرتری از این ویژگی‌های شخصیتی در تبیین و تعدیل رابطه قصد-رفتار انتقال آموزش داشته باشند که در این مطالعه مدنظر قرار نگرفته‌اند. پژوهش حاضر از بُعد نظر و عمل اهمیت دارد. از بُعد نظری، پژوهش حاضر جزء اولین مطالعاتی است که شخصیت را با نظریه رفتار برنامه‌ریزی شده ادغام کرد و بنابراین دانش موجود در این حوزه را تعمیق می‌بخشد. دلالت‌های عملی پژوهش حاضر چندگانه است و می‌تواند راهنمای عمل مدیران ستادی و دست‌اندرکاران حوزه کتاب‌خوانی و کتابخانه قرار گیرد. همان‌طور که نشان داده شد نگرش قوی‌ترین متغیر اثرگذار بر قصد رفتاری است؛ بنابراین، مدیران لازم است نگرش کتابداران نسبت به انتقال آموزش را تقویت کنند. بعلاوه، مشخص شد که هنجار ذهنی ادراکی بر قصد رفتاری اثر مثبت معنادار دارد. از این رو، مدیران باید از طریق صحبت و گفتگو با کتابداران و بیان انتظارات خود در زمینه استفاده از آموخته‌های ضمن خدمت در کتابخانه این متغیر را تقویت نمایند. همچنین، پژوهش حاضر نشان داد که کنترل رفتار ادراک شده بر قصد رفتاری و رفتار واقعی اثرگذار است. در این زمینه، مدیران می‌توانند از طریق دوره‌های آموزشی و تجهیز کتابخانه‌ها به فناوری‌های نسبت به توانمند ساختن کتابداران برای انتقال آموزش اقدام کنند. بعلاوه، باتوجه به اثر مثبت و معنادار هنجار ذهنی بر قصد انتقال آموزش در ارائه خدمت، مدیران می‌توانند انتظارات عملکردی درباره انتقال آموزش در ارائه خدمت را برای کتابداران مشخص کرده و به اطلاع آن‌ها برسانند. پژوهش حاضر همچنین نشان داد که بُعد وظیفه‌شناسی رابطه قصد-رفتار انتقال آموزش را تقویت می‌کند؛ لذا، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور باید در هنگام استخدام کتابداران به این ویژگی مهم شخصیتی آن‌ها توجه نماید.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

نویسندگان اصول اخلاقی را در انجام و انتشار این پژوهش علمی رعایت نموده‌اند و این موضوع مورد تأیید همه آنها است.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

حامی مالی

بنا بر اظهار نویسندگان منبع حمایت‌کننده مالی گزارش نشده است.

سپاسگزاری

نویسندگان از شرکت‌کنندگان در پژوهش تشکر می‌کنند.

References

- Agyemang, F.G., Dzandu, M. D., & Boateng, H. (2016). Knowledge sharing among teachers: the role of the Big Five Personality traits. *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems*, 46(1), 64-84. <https://doi.org/10.1108/VJKMS-12-2014-0066>
- Ajzen, I. (1988). *Attitudes, personality, and behavior*. Chicago, IL: Dorsey.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211. <https://psycnet.apa.org/record/1992-11514-001>
- Ajzen, I., & Kruglanski, A. W. (2019). Reasoned action in the service of goal pursuit. *Psychological review*, 126(5), 774. <https://doi.org/10.1037/rev0000155>

- Baldwin, T. T., & Ford, J. K. (1988). Transfer of training: A review and directions for future research. *Personnel psychology*, 41(1), 63-105. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1988.tb00632.x>
- Campbell, J. P., & Pritchard, R. D. (1976). Motivation theory in industrial and organizational psychology. *Handbook of industrial and organizational psychology*, 1(63), V130.
- Cheng, E. W. (2016). Maintaining the transfer of in-service teachers' training in the workplace. *Educational Psychology*, 36(3), 444-460. <https://doi.org/10.1080/01443410.2015.1011608>
- Cheng, E. W., & Hampson, I. (2008). Transfer of training: A review and new insights. *International Journal of Management Reviews*, 10(4), 327-341. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2370.2007.00230.x>
- Cheng, E. W., Sanders, K., & Hampson, I. (2015). An intention-based model of transfer of training. *Management Research Review*, 38(8), 908-928. <https://doi.org/10.1108/MRR-05-2014-0107>
- CheshmehSohrabi, M. (2021). Undergraduate Curriculum of Knowledge and Information Science in Need of Reconstruction. *Librarianship and Information Organization Studies*. 32 (2). 77-104. [in Persian] <https://doi.org/10.30484/nastinfo.2021.2901.2053>
- Concari, A., Kok, G., Martens, P., & Brink, N. (2023). Investigating the Role of Goals and Motivation on Waste Separation Behavior Through the Lens of the Theory of Reasoned Goal Pursuit. *Environmental Management*, 1-13. <https://doi.org/10.1007/s00267-023-01820-1>
- Conner, M. (2020). Theory of planned behavior. *Handbook of sport psychology*, 1-18. <https://doi.org/10.1002/9781119568124.ch1>
- Conner, M., Grogan, S., Fry, G., Gough, B., & Higgins, A. R. (2009). Direct, mediated and moderated impacts of personality variables on smoking initiation in adolescents. *Psychology and Health*, 24(9), 1085-1104. <https://doi.org/10.1080/08870440802239192>
- Conner, M., Rodgers, W., & Murray, T. (2007). Conscientiousness and the intention-behavior relationship: Predicting exercise behavior. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 29(4), 518-533. <https://doi.org/10.1123/jsep.29.4.518>
- de Bruijn, G. J., Brug, J., & Van Lenthe, F. J. (2009). Neuroticism, conscientiousness and fruit consumption: Exploring mediator and moderator effects in the theory of planned behavior. *Psychology and Health*, 24(9), 1051-1069. <https://doi.org/10.1080/08870440802428241>
- Dean, M. A., Conte, J. M., & Blankenhorn, T. R. (2006). Examination of the predictive validity of Big Five personality dimensions across training performance criteria. *Personality and Individual Differences*, 41(7), 1229-1239. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.04.020>
- Durrance, J. C., & Fisher, K. E. (2003). Determining how libraries and librarians help. *Library Trends*, 51(4). https://ils.unc.edu/courses/2013_fall/inls502_001/Readings/Durrance.pdf
- Faraji Dehesorkhi, H., Bakhtiari, A. (2020). Transfer of learning in school: integrating organizational support theory into the theory of planned behavior. *Journal of School Administration*, 12(8), 389-405. [in Persian] <https://doi.org/10.34785/J010.2020.492>
- Faraji Dehesorkhi, H., Molaei, H., Rajabpour, F., & Emami, H. (2020). Predicting educational technology application in teaching: assessing the intention based model of training transfer. *Journal of Training & Learning Researches*, 17(2), 13-20. [in Persian]. DOI: <https://doi.org/10.22070/tlr.2022.10218.0>
- Faraji Dehesorkhi, H., Rokni, J., & Mohammadabadi, M. (2022). PREDICTING TRAINING TRANSFER AMONG NURSING STAFF. *Nursing & Midwifery Journal*, 20(7), 601-609. [in Persian] <https://doi.org/10.52547/unmf.20.7.601>
- Faraji Dehsorkhi, H., Azizi Shamami, M., Hayat, A. A., & Rokni, J. (2023). Predicting Training Transfer of Oxygen Therapy During COVID-19: Theory of Planned Behavior Application. *Journal of Holistic Nursing & Midwifery*, 33(4), 250-258. <https://doi.org/10.32598/jhnm.33.4.2468>
- Farrukh, M., Sajid, M., Zreen, A., & Khalid, R. (2020). Knowledge sharing in higher education institutes: An empirical investigation of individual characteristics. *Journal of Applied Research in Higher Education*, 12(2), 311-329. <https://doi.org/10.1108/JARHE-11-2018-0228>

- Fulton, T. L. (2019). Mentor meets Telemachus: The role of the department head in orienting and inducting the beginning reference librarian. In *Continuing Education of Reference Librarians* (pp. 257-273). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429354717-21>
- Gegenfurtner, A. (2013). Dimensions of motivation to transfer: A longitudinal analysis of their influence on retention, transfer, and attitude change. *Vocations and Learning*, 6(2), 187-205. <https://doi.org/10.1007/s12186-012-9084-y>
- Gegenfurtner, A., & Testers, L. (2022, July). Transfer of training among non-traditional students in higher education: Testing the theory of planned behavior. In *Frontiers in Education* (Vol. 7, p. 928996). Frontiers Media SA. <https://doi.org/10.3389/educ.2022.928996>
- Gil, A. J., García-Alcaraz, J. L., & Mataveli, M. (2021). The effect of learning culture on training transfer: empirical evidence in Spanish teachers. *The International Journal of Human Resource Management*, 32(5), 1038-1061. <https://doi.org/10.1080/09585192.2018.1505763>
- Gosling, S. D., Rentfrow, P. J., & Swann Jr, W. B. (2003). A very brief measure of the Big-Five personality domains. *Journal of Research in personality*, 37(6), 504-528. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(03\)00046-1](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(03)00046-1)
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C., & Sarstedt, M. (2017). *A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)*. Sage publications. <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/a-primer-on-partial-least-squares-structural-equation-modeling-pls-sem/book270548>
- Hamilton, K., Phipps, D. J., Schmidt, P., Bamberg, S., & Ajzen, I. (2024). First test of the theory of reasoned goal pursuit: predicting physical activity. *Psychology & Health*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/08870446.2022.2026946>
- Hasanzadeh, M. (2024). The end of the new revision of the bachelor's title of Information Science and Knowledge. [in Persian] <https://www.lisna.ir/white-leaf/item/8001>
- Hofstede, G. (2001). Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions and organizations across nations. *Thousand Oaks*. https://digitalcommons.usu.edu/unf_research/53/
- IFLA (2011). Media and information literacy recommendations. Retrieved from <https://www.ifla.org/publications/ifla-media-and-information-literacy-recommendations/>
- IFLA (2018). Global vision report on libraries and digital inclusion. Retrieved from <https://www.ifla.org/global-vision-report/>
- Kiwelu, J. E. M., Tibenderana, P., & Ogbonna, J. E. (2020). Professional tacit knowledge transfer among librarians at Kampala International University (KIU) Uganda. <https://jasic.kiu.ac.ug/article-view.php?i=9&t=professional-tacit-knowledge-transfer-among-librarians-at-kampala-international-university-kiu-uganda>
- Koohi-Rostami, M., Arabi, A., & Mansoori, L. (2024). Nildarar S. Educational Needs of Arabic-Speaking Communities in Iran in the Area of Public Library Services. *Research on Information Science and Public Libraries*, 30(3), 240-256. [in Persian] <https://doi.org/10.61186/publij.30.3.240>
- Krolak, L. (2006). The role of libraries in the creation of literate environments. *International Journal of Adult and Lifelong Education*, 4(1/4), 5. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000210034>
- Lee, J., Cerreto, F. A., & Lee, J. (2010). Theory of planned behavior and teachers' decisions regarding use of educational technology. *Journal of Educational Technology & Society*, 13(1), 152-164. <https://www.jstor.org/stable/jeductechsoci.13.1.152>
- Lowe, R., Eves, F., & Carroll, D. (2002). The influence of affective and instrumental beliefs on exercise intentions and behavior: A longitudinal analysis. *Journal of Applied Social Psychology*, 32(6), 1241-1252. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2002.tb01434.x>
- Lumpe, A. T., Haney, J. J., & Czerniak, C. M. (1998). Science teacher beliefs and intentions to implement science-technology-society (STS) in the classroom. *Journal of Science Teacher Education*, 9(1), 1-24. <https://doi.org/10.1023/A:1009438021848>
- MacCann, C., Todd, J., Mullan, B. A., & Roberts, R. D. (2015). Can personality bridge the intention-behavior gap to predict who will exercise? *American journal of health behavior*, 39(1), 140-147. <https://doi.org/10.5993/AJHB.39.1.15>

- Mahmood, K. (2003). A comparison between needed competencies of academic librarians and LIS curricula in Pakistan. *The electronic library*, 21(2), 99-109. <https://doi.org/10.1108/02640470310462434>
- Mehrdad, Jafar (2022). The necessity of revision in Knowledge and information science curricula (4). LISNA. [in Persian] <https://www.lisna.ir/talk/item/>
- Mohamad-Esmaeil S, Taham M. Acceptance of the use of e-learning systems during the COVID -19 pandemic: A case study of the librarians of Tehran Province Public Libraries. *Research on Information Science and Public Libraries*, 29(3), 396-412. [in Persian] <https://doi.org/10.61186/publi.29.3.396>
- Monds, L. A., MacCann, C., Mullan, B. A., Wong, C., Todd, J., & Roberts, R. D. (2016). Can personality close the intention-behavior gap for healthy eating? An examination with the HEXACO personality traits. *Psychology, health & medicine*, 21(7), 845-855. <https://doi.org/10.1080/13548506.2015.1112416>
- Nasiri, B., & Mokhtari, A. (2020). Media literacy and parental mediation in digital environments. Institute for Humanities and Cultural Studies [In Persian].
- Nijman, D. J. J., Nijhof, W. J., Wognum, A. A. M., & Veldkamp, B. P. (2006). Exploring differential effects of supervisor support on transfer of training. *Journal of European industrial training*, 30(7), 529-549. *c Library*, 28(4), 507-524. <https://doi.org/10.1108/02640471011065346>
- Public Library Foundation (2022). Achievements of the Islamic Republic of Iran in the development of public libraries. <https://www.iranpl.ir/news/>
- Rhodes, R. E., & Courneya, K. S. (2003). Investigating multiple components of attitude, subjective norm, and perceived control: An examination of the theory of planned behaviour in the exercise domain. *British journal of social psychology*, 42(1), 129-146. doi: 10.1348/014466603763276162.
- Rhodes, R. E., Courneya, K. S., & Jones, L. W. (2005). The theory of planned behavior and lower-order personality traits: Interaction effects in the exercise domain. *Personality and Individual Differences*, 38(2), 251-265. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2004.04.005>
- Sahoo, M., & Mishra, S. (2019). Effects of trainee characteristics, training attitudes and training need analysis on motivation to transfer training. *Management Research Review*, 42(2), 215-238. DOI: 10.1108/MRR-02-2018-0089
- Saleem, Q. U. A., & Ashiq, M. (2020). The facts of continuing professional development for LIS professionals in Pakistan: a literature review. *The Bottom Line*, 33(3), 263-271. <https://doi.org/10.1108/BL-02-2020-0013>
- Shaukat, R., Ahmad, S., Naveed, M. A., & Ur Rehman, S. (2023). Impact of Personality Traits on Knowledge Sharing Behavior of Academicians: A Case of University of Sargodha, Punjab, Pakistan. *SAGE Open*, 13(1). <https://doi.org/10.1177/21582440231160984>
- Shepherd, E. (2010). In-service training for academic librarians: a pilot programme for staff. *The Electronic Library*, 28(4), 507-524. <https://doi.org/10.1108/02640471011065346>
- Shiue, Y. M. (2007). Investigating the sources of teachers' instructional technology use through the decomposed theory of planned behavior. *Journal of Educational Computing Research*, 36(4), 425-453. <https://doi.org/10.2190/A407-22RR-50X6-2830>
- Soraya, F., Nurozi, S, H, R., Safari, M. (2024). Analysis of personality traits in the way of spending serious leisure time of physically disabled people. 3rd International and 4th National Leisure Congress 2024. Imam Reza International University. [in Persian] <https://civilica.com/doc/2096747/>
- Srisawatsakul, C., Quirchmayr, G., & Papisratom, B. (2014, April). Do personality traits work as moderator on the intention to purchase mobile applications work? A Pilot Study. In *Information and Communication Technology-EurAsia Conference* (pp. 56-65). Springer, Berlin, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-642-55032-4_6
- Sugar, W., Crawley, F., & Fine, B. (2004). Examining teachers' decisions to adopt new technology. *Journal of Educational Technology & Society*, 7(4), 201-213. <https://www.learnlib.org/p/75208>
- Teo, T., Zhou, M., & Noyes, J. (2016). Teachers and technology: Development of an extended theory of planned behavior. *Educational Technology Research and Development*, 64(6), 1033-1052. <https://doi.org/10.1007/s11423-016-9446-5>